

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
„Húsvéti, éjjeli locsolás Bögözben”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:

BOTOROK ANNAMÁRIA

BÖGÖZ, 2023. 01. 27.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
BOTOROK ANNAMÁRIA
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név:BOTOROK ANNAMÁRIA
Levelezési cím:Bögöz, Hargita megye, Felszeg u. 177sz. Románia
Telefonszám:0743857554
E-mail cím: botorok.annamaria@yahoo.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése Húsvéti éjjeli locsolás
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
 agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
 ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
 természeti környezet turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
 települési tájegységi megyei külföldi magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása
HÚSVÉTI, ÉJJELI LOCSOLÁS, BÖGÖZBEN

A húsvétot, az egyházi ünneplésen túl, locsolkodással, tojásfestéssel, köszöntő versekkel, étellel- itallal, dallal, tánccal és vidámsággal ünneplik ma is Bögözben.

Húsvét első napján, a hosszúra nyúló, gazdag ebéd után, a lányos házaknál, nagy sürgés-forgás kezdődik. Piros tojásokat festenek, vöröshagymahéjjal, de először a lányok mindenféle lapit szednek, amelyeket a tojásokra helyeznek, ezután bebugyolálják nylonharisnyával és így kerülnek a tojások, az előzőleg beáztatott, hagymahéjjas vízbe, ahol megfőzik.

Éjféli tizenkét órakor, a falu legényei, akik már konfirmáltak, összegyűlnek és a regruták vezetésével elindulnak locsolni. Az öntözést a falu felső végén kezdik el és minden olyan leányt, aki konfirmált, megöntözik. A vonulás zenekísérettel történik, általában egy szaxofonos és egy harmonikás muzsikál. A regruták minden leányos háznál, sorra beköszöntenek, a következő verssel

„Boldog ünnepeket, jó reggelt kívánok
Minden jó embernek, akit itten látok.
Kívánom érjenek sok boldog ünnepet,
Töltsék el békében, örömmel ezeket.
Régi jó szokásunk, hogy e szent ünnepen,
Minden ügyes leányt a legények megöntözik.
Kint van a legénység, a muzsikás is húzza,

A gazda üzenetét, válaszát várja.
Kevés a váltságunk, néhány piros tojás,
Maradjon érette Istentől az áldás.
Ismételten kérem e háznak gazdáját,
Engedje bejönni Bögöz ifjúságát.”

A házigazda meghallgatja a verset, de van, amikor szomszédok, jó ismerősök a beköszöntő regrutát zavarják viccesen a versmondás közben. Újságot adnak a kezébe, megkínálják kaláccsal, borral, kérdeznek tőle stb. Ha a legény belesül, jót mulatnak rajta, ilyenkor a társa segíti ki.

A legények a zenészekkel együtt bevonulnak a házba, megöntözik a leányt, de minden személyt is, akit ott találnak, függetlenül attól, hogy férfi, vagy gyerek.

A leányos háznál, az asztal ünnepélyesen van megterítve, rajta annyi tizenkét db. tojás, ahány leány van, egy liter bor, egy tányér sütemény. A házigazda megkínálja a regrutákat, a maradékot a gyújtó legények összeszedik, úgy a bort, mint a tojást. Ezután tánc következik. A beköszöntő regruták felkérlik a leányt, vagy leányokat és a ház asszonyát. A többi legény és leány az udvaron táncol. A tánc után, a beköszöntő regruta elkéretti a leányt a gazdától, hogy csatlakozhasson az öntöző sereghez. Ezután továbbindulnak a következő lányos házhoz, amíg az utolsó házhoz is el nem érnek. A lányok azzal jelzik, hogy fogadják a locsolókat, hogy felkapcsolják a lámpát.

Az öntözés ma kölnivel, sprayvel történik, régen a kúthoz vitték a leányokat és ott locsolták meg vederből.

Amikor mindenkit megllocsoltak, a fiatalok összegyűltek a falu házában és még mulattak, amíg kedvük tartotta.

A bögözi éjjeli locsolás egy igazán szép, régi, de főként egyedülálló szokást őriz az egész környéken.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat